

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Virtus enervata deliciis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Atque ferociam per Scarabeum expressere: cuius imaginem annulis insculptam milites gestasse, tradit Alianus, de quo plura apud Plutarchum libro de Iside & Osiride. Erat & signum Romanorum militum, Scarabeus, quo virilem animum præstare se debere admonerentur, neque muliebriter quicquam meditari facere, eaque de causa dictum ab Horatio:

Tyræusq; mares animos in Martia bella *Veribus exacuit.*

De Arte Poëtica. Æn. lib. 11.

CONTRA vero & Phrygas & *ἄχαιδαι*, in effeminationis opprobrium Virgilius & Homerus, uterque suos appellavit: quod nihil saperent masculum, sed muliebri torpore ignaviaque essent.

SOL. CAP. XXI.

Cum vero plures sint Scarabeorum species, trium Ægyptii meminere, quarum unam *αἰλεθόμοσ* Plin. lib. 20. cap. 11. appellatur: quæ scilicet Felis faciem mira refert similitudine, estque radiis quibusdam insignita, eaque de causa Solis hieroglyphicum formam hanc esse voluerunt. Ajunt vero *αἰλεθόν*, qui apud Latinos nunc Cati, nunc Felis nomine receptus est, oculorum pupillarumque usum cum Solis cursu, *αἰλεπαθεία* quadam commutare: quippe quæ & noctu & ingrue matutino tempore vegetiores sunt, & acutius cernunt, ad ortum usque jubaris, inde sensim incipiunt hebetari meridiem versus: atque ita quo magis ad occasum declinat Sol, eo minus obscuriores fieri. Ad hæc Scarabeo digituli sunt univique triginta, totidemque sunt mensis dies, quibus Sol ortu continuo gradatim per singula signa cursum peragit solum.

LUNA. CAP. XXII.

Altera species bicornis est, ideoque *ταυροειδής* appellata, Tauri quippe insignis facie. Hæc Luna subjicitur: propterea quod cælestem Taurum Ægyptii Lunæ exaltationem commentati sunt. Gigni hos ex Vermibus, Aristoteles, qui lignis aridis innascuntur, asserit. Primum enim Vermes ipsi immobiles fiunt, mox disfructo putamine in Scarabeorum genus exit. Caterum Plinius genus hoc cui Tauri cognomen cornicula dedere, terrestre putat, eos idcirco alii terræ Pediculos vocant. Lucanos appellat Nigidius, quibus cornua prælonga, bifidus dentata forcipibus, in cacumine cum libuit ad morsum coeuntibus, quales infantium remediis ex cervice suspenduntur, eos in Veneta regione Gramphos, quasi Ceramphos, hoc est, bicornes appellamus. Cornicula ea non tantum collo Plin. ibid. Gallice, la grampe. suspensa ad quartanas, quibus id remedium applicat Plinius, verum etiam in frigidiuscula lavatione urinatoribus ad nervorum stuporem, qui plerumque fit in aquis, amuletum creditur: nam & id incommodi vulgo Gramphum vocitamus.

MERCURIUS. CAP. XXIII.

Erat & sua hieroglyphico Mercurii species dedicata; quippe unicornis, & ab reliquis forma admodum dissimilis. Neque sum nescius, quendam etiam esse parvum admodum Scarabeum frumenta erodentem, qui Cantharis appellatur, oritur is ex erucis fici, piri, & pini: fiunt enim ex his omnibus Vermes: caterum hi postmodum more Muscarum coeunt. Ridelam Metrodorus Sceptius Metrodori Sceptii ridicula observatio. observationem ponit, nostro etiam tempore haudquaquam abolitam in frumentis oleribusque ab earum injuria sospitandis, quod in Cappadocia inventum prodit, ob multitudinem Cantharidum, menstruas quippe mulieres ire per media arva, hortosve, retectis (sit verbo venia) supra clunes, vestibus, erucasque ita, ac Vermiculos, Scarabeosque, ac noxia alia decidere. Alibi servatur ut nudis pedibus eant, capillo cinctoque dissoluto, versu eo pronunciatum, *Φύλαξτε καθαρότερος λύνετε ὑμᾶς διώκετε*, *Facite Cantharides, Lupus agrestis vos insequitur.* Cavendum vero ne id oriente Sole faciant, **D**ementem enim tunc arefcere proditum est.

LETHALIS A SOLE FEBRIS. CAP. XXIV.

Ad hæc Ægyptii hominem lethali febre extinctum, quam sub dio solares radios, perpetiundo contraxerit, significare si vellent, Scarabeum cæcum effingebant: oculos quippe vel acu, vel alia levi cuspidate transfossam, ita, ut exoculatus omnino videretur. Ajunt enim solares radios Scarabeo inimicos esse, quibus si vehementius impetatur, accidere, ut statim obcoæctetur: simulac vero cæcuse effectus fuerit, brevi etiam commori.

VIRTUS ENERVATA DELICIIIS. CAP. XXV.

Atque hic tam egregius bellatorum ductor, tam alienus à mollitie est, ut cum primum venereas rosas olfecerit, emoriatur, quasi virtutem quantumvis masculam illecebris enervari documen-

Rosarum
halitus
nonnulli
gravia.

cumento sit, quod quidem vel ab Aristotele traditum, aniam dat hieroglyphico non infuso: si, puta, quis velit Hannibalem durum Capuæ desidentem, effaminatum p ngere, scutum illi cum Scarabei signo tribuat, oras vero clypei rosarum fertis ambiat, aut quid huiusmodi. Sunt etiam in hominum genere permulti, qui rosarum halitum ferre non possunt, atque in iis pretii quantivis viri. Nam cum Romæ essem, vidi Oliverium Caraffam magnæ celebritatis Cardinalem, qui rosarum tempore quotannis secedere cogebatur, seque intra suos, quos in Quirinali habebat, hortos claudere, custodiis ad officia dispositis, ne quis aut salutantium, aut amicorum officii gratia ingredientium rosam inferret. Et in Romana nobilitate insignis vir Petrus Melinus, ingenio, eruditione, & loco nobilis rosarum odore plurimum offendebatur. Atque hæc de Scarabæo, quæ memoria complecti potui, succurrerunt, plura omnino scripturus, nisi Commentarium, quod eo super olim paraveram Vulturi adjunctum, ex clarissimi viri Alberti Pii Carporum Comitum scrinio surreptum, & a nescio quo bibliophago, vel furo potius, in Germaniam aportatum, adhuc desiderarem.

DE ECHINO TERRESTRI. CAP. XXVI.

Echinus Ægyptii, quod hæcenus legerim, literis suis non inferuere, multa tamen super eo significata Græci & atinque excogitarunt, quæ admiratione ingenii propemodum curiosis, quæ Formica super & Scarabæo diximus, conteri possint: atque ea quidem ad humanæ vitæ commoda, utili exemplo futura: cuiusmodi illud est, quod in primis commemoratu dignum existimavi.

OPPORTUNITATIS CAPTATOR.

CAP. XXVII.

Hominem quippe temporum omnium conditioni sese accommodantem per id animal significari, & quod ait Phocylides, καὶ τὸ λατρεῖον. Novit siquidem Echinus (de terrestri nunc loquor, nam de marino inter pisces alibi agetur) cubilia sua Aquilonum & Austrorum mutatione commutare. Duas enim cubilibus fenestras facit, alteram Notum versus, Boream versus alteram, quaque parte ventum futurum præcognoscit, fenestram obturat, alteram recludit: sin intra tectum alatur, ad parietem discedit. Quod Cyzici quidam cum observasset, consecutus opinione est apud omnes, ut ventos qui spiraturi essent, ex se ipse præcelleret: quod alii Byzantii evenisse tradunt, forte quod tunc rerum summa apud Byzantinos esset. Sed ubicumque illud acciderit, satis nobis est id ab Echino fieri, quod documento nobis est, præcavere quantum fieri possit, ne imminens nos occupet calamitas; ea si vicerit, ne adversus prævalentis fortunæ impetum reluctabundi frustra fatigari velimus: stertendam vero viam velis, cum obniti contra non detur, quoque trahit fortuna, iter intendendum. Non enim est, ut idem inquit Phocylides, in ventum resandum. Quin potius tales simus, ut quo nos cumque rapit tempestas, æquo animo deferamur, atque, ut optime Virgilius monet, si quo Italiam contingere cælo nequeamus, quia scilicet:

Æn. lib. 5.

Æn. lib. 5.

Mundi transversa fremunt, & vespere ab atro
Coniungunt venti, atque in nubem cogitur ær,
Nec has obniti contra, nec tendere tantum
Sufficimus, superat quoniam fortuna, sequamur,
Quæq; vocat veramus iter.

Atque hoc illud esse crediderim, quod in Echino tanti facere videtur Archilochus, dum super animalis huius prudentia ita scribit:

Παῖς